

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΤΟΥ ΑΝΤΡΕ ΤΕΡΙΕ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟΣ

Ήταν η εποχή του κυνηγιού, στον λόφο των Μπονεβίλ. Το φθινόπωρο περνούσε θλιμμένο και βροχερό. Τα κίτρινα φύλλα, έμωχλιαζαν κάτω στη γη. Το δάσος ήταν γυρό σαν σάλα μλάνιου. Όταν έπαινε κανείς και βρισκόταν κάτω από τα μεγάλα δέντρα τον έπνιγε ή μυρωδιά των μουσκεμμένων χόρτων και της βροχμηνής γής. Μολαταύτα οι ιδιοκτίητα του λόφου και οι ξένοι τους κυνηγούσαν καθημερινός, πέραντος μαζί τους και τις γυναίκες. Έτσι, έπειτα από τους κόπους και τα τρεξίματα όλης της ημέρας έγύριζαν κάθε βράδυ στον λόφο κατατασσομένοι.

Στο μεγάλο σαλόνι, ύστερ' από το φαγητό, έπαιζαν άκεφα λώτο, ενώ ό άνεμος χτυπούσε δυνατά τα παράθυρα και ή βροχή έδερνε τα τζάμα...

Ένα βράδυ από αυτά που ήσαν όλοι άκεφοι και τομαζόντουσαν να πάν να κοιμηθούν, μία νέα γυναίκα, παίζοντας με τα χέρια κάποιας γρηάς θείας της, που είχε μείνει γεροντοκόρη, ελθε άξαφνα στο μεσαίο της δάχτυλο ένα δαχτυλίδι κωμωμένο από μαλλιά ξανθά, ένα δαχτυλίδι που τό είχε προσέξει πολλές φορές, χωρίς να της κάμη καμιά αντίδοσι, χωρίς να παραξενευτή γι' αυτό.

Κυτίζοντας το λογτόν με περιέργεια, ώρθησε : — Πές μου, αλήθεια, θεία, τι ελνε αυτό τό δαχτυλίδι ; Θάλεγε κανείς πώς ελνε πλεγμένο από παιδικά μαλλιά.

Ή γεροντοκόρη έσοκκίνησε, έπειτα έγεινε κάτωχωρη, και με φωνή που έτρεμε άπ' τη συγκίνησι, ελπε :

— Ελνε θλιβερή, τόσο θλιβερή ή ιστορία του, ώστε δέν θέλω να μιλώ πεύα γι' αυτό. Όλη ή δυστυχία της ζωής μου προέρχεται από τουτό έδω τό δαχτυλίδι. Ήμουν πολύ νέα τότε και όμως ή έντύπωσι κρατείται τόσο φοβερή, ώστε κλάω κάθε φορά που τό συλλαοίμαι...

Όλοι τότε την παρακάλεσαν να διηγηθή την ιστορία της, με ή γεροντοκόρη έδίσταζε.

Έπί τέλους τόσο πολύ την παρεκάλεσαν, ώστε ύπεχώρησε κ' άρχισε να διηγείται :

— Μ' έχετε συχνά άκούσει, ελπε, να μιλώ για την οικογένεια Σαντέζ, που δέν ύπάρχει πεύα. Έγνώρισα τους τρεις τελευταίους άνδρες της οικογενείας αυτής. Πέθαναν κ' οι τρεις με τον ίδιο τρόπο. Νά τα μαλλιά τό τελευταίου ! Ελν' αυτά τα ξανθά μαλλιά του δαχτυλιδίου...

Ήταν δεκατόν χρονών όταν σκοτώθηκε για μενα. Αυτό σάς φαίνεται παραξένο δέν ελν' έτσι ; Κι' όμως οι Σαντέζ αυτοί ήσαν με περιεργη ράτσα, τρελλών, άν τό θέλανε, χαριτωμένον όμως τρελλών, τρελλών από άγάπη. Όλοι τους από πατέρα σε γιού, ελγαν ζωηρά πάθη, μεγάλες όρμές που τους έσπρωοχων στις πεύα έξημμένες πράξεις, στις πεύα φανατικές άφοσιώσεις, άκόμα και σ' έγκλήματα !...

Ό κόσμος έχοντας ύπ' όψη του την έρωτοπάθεια των άνθρώπων αυτών, έλεγε όταν μιλούσε για κανένα έρωτοχτυπημένο :

— Έρωτευμένος σαν ένα Σαντέζ !...

Ό παππούς του δικού μου του Σαντέζ, ύστερ' από πολλές περιπέτειες, μονομυχιές και άταγογές γυναικίων, έξετρελλάθηκε σε ήλικία 65 χρονών με την κόρη του έπιστάτου των κτημάτων του.

Τους έγνώρισα και τους δύο. Αυτή ήταν ξανθή, ώχη, ευγενική, με μία φωνή άπαλη και μία μάτια τόσο γλυκά, που μοιάζαν με τα μάτια της Παναγίας.

Ό γέρο άριστοκόρη της την έλεγε στο σπίτι του και σε λίγο οκλαβώθηκε τόσο άπ' τον έρωτά της που δέν μπορούσε ούτε στιγμή να ζήση χωρίς την νέα του κατάκτηση. Ή κόρη του κ' ή νύφη του, που κατοικούσαν στον ίδιο λόφο, τώβρισκαν φυσικάτό αυτό. Τόσο ό έρωσ ήταν άληθινή παρίδοσις σ' αυτήν την οικογένεια.

Ένα φθινόπωρο ως τόσο, κάποιος νέος, ό κ. δέ Γκραντέλ, προσκαλεμένος σε κυνήγι άπ' τον Σαντέζ, ελθε την κόρη του έπιστάτου, την έρωτευθηκε και την άπήγαγε !... Ό κ. δέ Σαντέζ, μόλις τόμαθε αυτό, δέν

έδειξε καμιά άνησυχία ή λύπη. Φάνηκε άδιάφορος με σε τρεις μέρες ένα πρωί, τον βρήκαν κρεμασμένο.

Κι' ό γιούς του πέθανε με τον ίδιο τρόπο σ' ένα Παρισινό ξενοδοχείο, γιατί τον άπάτησε με σαντέζα της ύπερας. Άφσε όμως ένα παιδί δώδεκα χρονών και μία χήρα, την άδελφή της μητέρας μου. Ή θεία μου αυτή ήθε σε λίγο με τό μικρό της να καθήση έδω, στον λόφο του πατέρα μου, στα χτήματα της, στο Μπεριγιόν. Ήμουν τότε δεκα έπτά χρονών.

Δέν μπορείτε να φαντασθήτε ή έκπληκτικό και πρώτο παιδί ήταν αυτός ό μικρός Σαντέζ. Θάλεγε κανείς, πώς όλες ή τρυφερότητες, όλες ή όρμές της ράτσας του ελγαν συγκεντρωθεί σ' αυτόν. Ήταν πάντα όνειροπόλος κ' έπερπατούσε μόνος του ώρες ολόκληρες, σε μία μεγάλη δενδροστοιχία, πηγαίνοντας από τον λόφο στο δάσος, περιπλανώμενος άνάμεσα στους θάμνους, δρασκελώντας τά περμένα άγάματα, μαζεύοντας δροσερά λουλουδία.

Πολλές φορές, ύστερ' άπ' τό φαγητό, όταν ή νύχτα ήταν ώμορφη μου έλεγε :

— Πάμε να όνειροπολήσουμε έξαδελφή μου ;

Και πηγαίναμε μαζί στο πάρκο. Έσταματούσε τότε άπότομα, μου έσφιγγε τό χέρι και μου έλεγε :

— Δέν με νοιώθει... Δέν με καταλαβαίνεις... Άν με καταλάβανεις θά είμαστε εύτυχεις. Πρέπει δυστυχώς να άγαπά κανείς για να καταλαβαίνη...

Έγελούσα τότε και φιλούσα τό άγοράκι κεινον που μ' έλάτρευε τόσο πολύ.

Συχνά, ύστερ' άπ' τό φαγητό, πήγαινε και καθότανε στα γόνατα της μητέρας μου.

— Έλα θεία, της έλεγε, διηγήσου μας ιστορίες άγάπης...

Και ή μητέρα μου, του έλεγε όλους τους οικογενειακούς θρύλους, όλες τις έρωτικές περιπέτειες των προγόνων του. Ό μικρός άναβε με τις τρυφερές ή τρομερές αυτές διηγήσεις και κάποτε χτυπούσε τα χέρια του κ' έλεγε :

— Κι' έγω, κ' έγω θέλω ν' άγαπήσω καλλίτερα από όλους αυτούς...

Έξαφνα άρχισε να μου κάνη πεύο τοληρηό κόρτε, ένα κόρτε βαθεία τρυφερο, με τό όποιον έγελούσαν όλοι, τόσο ήταν άστείο. Κάθε πρωί εύρισκα στο γραφείο μου λουλουδία που τά ελγε κρυμμένος του, και κάθε βράδυ, πριν άνέβη στην καμρούλα του, μου φιλούσε τό χέρι και ψιθύριζε :

— Σ' άγαπώ !...

Έγώ διασκεδάσα με την άφελή αυτή τρυφερότητα, τον έκανα μάλιστα να έ-

ξάπτεται περισσότερο.

Έγινε σιγά-σιγά μου του κοκέττα, έλκυστική, όπως θά έκανα άν βρισκόμουνα κοντά σ' έναν άνδρα, χαϊδεύτρα και έπιβουλή.

Τό ξετρελλάνα αυτό τό παιδί. Ελγε γίνε ένα παιγνίδι, στα χέρια μου και με εύχάρστη διασκεδασίς για την μητέρα του και για τη δική μου. Σκεφθήτε ! Ήταν δώδεκα χρονών ! Ποιός θά έπαιρνε ποτέ στα σοβαρά ένα τέτοιο παιδικό πάθος ;

Τό έφιλούσα όσο ήθελε. Του έγραφα μάλιστα τρυφερά ραβασάκια που τά διάβαζαν προηγουμένως ή μητέρες μας και γελοούσαν.

Αυτό μου άπαντούσε με δικά του γράμματα, γράμματα πύρινα, που τά φυλάω άκόμη. Έπίστευε πως ήταν ειλκρινής ή έρωτική μας σχέσις, γιατί έννοίμζε πως ήταν άνδρας. Είχαμε, αλήθεια, ξεχάσει πώς ήταν ένας Σαντέζ.

Αυτό βάσταξε ένα χρόνο σχεδόν. Ένα βράδυ στο πάρκο έπεσε γονατιστός μπροστά μου και φιλώντας την άκρη του φρεματός μου με τρελλή παραφορά, μου φώναξε :

— Σ' άγαπώ, σ' άγαπώ, σ' άγαπώ ! Άν

Δρασκελίζοντας τα σπασμένα άγάματα...

ΖΕΣΤΑ-ΖΕΣΤΑ ΚΑΙ ΚΡΥΑ

— Γιά πού τώβαλες ;
 — Πάω στὴν ἀγορὰ νὰ φρονίσω μιά κόττα. Γιά λέξιμου πῶς γνωρίζεις ἂν ἡ κόττα εἶνε γρηά ἢ νέα ;
 — Ἄπ' τὰ δόντια...
 — Κοροϊδεύεις ἀδελφέ ! Ἔχει δόντια ἢ κόττα ;
 — Ὅχι, ἀλλὰ ἔχω ἐγὼ ! ...
 ***
 — Ἔξω ἀπ' τὴ Βουλῆ ;
 — Πές μου σὲ παρακαλῶ ὁ Τριανταφυλλάκος εἶνε φίλος τοῦ Μεταξᾶ ;
 — Φίλος λέει ! Τριανταφυλλάκος φιλε μου !
 ***
 — Πῶς τὰ περάσατε χτές στὴν συναναστροφή τῆς κ. Π... ;
 — Οὐφ !... ἂν δὲν ἦμονυ κ' ἐγὼ ἐκεῖ, θὰ ἐπληττα φοβερά !...
 ***
 Ὁ Ἐπισκέπτης : Ὁραῖο αὐτὸ τὸ κηροπήγιο, κυρία... ἔμορφο ἀγαλματάκι !... Εἶνε Ἀπόλλων, νομίζω ;
 Ἡ Νεόπλουτος : Ὅχι, κύριε, εἶνε ἀπό... χαλκὸ !...

Ὁ Κρύος

μὲ ἀπατήσης ποτέ, ἂν μ' ἀφήσης γιὰ χάρι ἐνὸς ἄλλου, θὰ κάνω ὅ, τι ἔκανε ὁ πατέρας μου...
 Κ' ἐπρόσθεσε μὲ βαθεῖα φωνὴ πού μοῦφερε ρίγος :
 — Ἔθρεις τί ἔκανε !
 — Ἐπειτα, ἐπειδὴ ἔμενα σαστισμένη, ἀνασηκώθηκε, ἐστάθηκε στὴ μύτη τῶν ποδιῶν του γιὰ νὰ φτάσῃ κοντὰ σ' αὐτὴ μου κ' ἐπιθύησε τὸ μικρὸ μου ὄνομα «Γενεβιέβα !», μ' ἔναν τόνο τόσο γλυκὸ, τόσο ὁμορφο, τόσο τρυφερὸ, ὅστε μ' ἔκανε νὰ γεμίσω ρίγος. Μόλις μπόρεσα νὰ τοῦ πῶ :
 — Πάμε στὸ σπίτι, πάμε στὸ σπίτι...
 Δὲν εἶπε τίποτε καί μ' ἀκολούθησε. Τὴν ὥρα ὅμως πού ἀνεβίναμε τὶς μαρμάρινες σκάλες τῆς εἰσόδου, μὲ σταμάτησε καί μοῦ εἶπε :
 — Νὰ τὸ ξέρης, ἂν μὲ προθύσης, θὰ σκοποθῶ !
 Αὐτὴ τὴ φορὰ ἐνοιώσα πῶς εἶχα προχωρήσει κ' ἔγυνα ἐπιφυλακτικώτερη. Καί ὅταν μιά μέρα μοῦκανε παρατηρήσεις γι' αὐτὸ τοῦ ἀπάντησα :

— Εἶσαι τώρα πολὺ μεγάλος γιὰ νὰ κάνῃ κανεῖς ἀστεία μαζί σου καί πολὺ μικρὸς γιὰ σοβαρὸ αἰσθημα.
 Ἔτσι νόμιζα πῶς θάβρισκα τὴν ἡσυχία μου. Μὰ γελάστηκα...
 Τὸ φρινόπορο τὸν ἔβραλον στὸ σχολεῖο οἰκότροφο. Ὅταν ξαναγύρισε τὸ ἄλλο καλοκαίρι, ἦμον ἀρραβοποιασμένη. Τὸ ἔμαθε ἀμέσως καί ἐπὶ ὀχτὼ μέρους νοῦδεινε ἕνα ὕψος τόσο ὑποκοιτο καί βαρὺ, ὥστε ἀνησυχῆσα πολὺ.
 Τὴν ἐννάτη μέρα τὸ πρωτὸ βρῆκα ἕνα χαρτάκι πεταμένο κάτω ἀπὸ τὴν πόρτα μου. Τὸ ἄρπαξα, τὸ ἀνοίξα καί διάβασα :
 — Μ' ἐπρόσθεσε !... Θυμάσαι τί σοῦ εἶχα πεῖ ; Μ' αὐτὸ πού ἔκανες μὲ ἀπρόσμενη πρὸς τὸ θάνατο ! Ἐπειδὴ δὲν θέλω νὰ μ' εἶδῃ κανένας ἄλλος ἀπὸ σένα, ἔλα στὸ πάρκο, στὴ θεία πού σοῦ εἶπα πέρσω πῶς σ' ἀγαποῦσα καί κόνταξε ψηλά...
 Μιά στιγμὴ ἐνόμισα πῶς θὰ μοῦ ἐχότανε τρέλλα. Ἐντύθηκα βασικάκι κ' ἔτρεξα στὸ μέρος πού μοῦγραφεν. Τὴ εἶδα τότε, Θεέ μου !... Τὸ μικρὸ του σχολικὸ τηλίκιο ἦταν περμένο καταγῆς, μέσα στὴ λάσπη. Εἶχε βρέξει ὅλη τὴ νύχτα... Ἐσηκώσα ὕστερα τὸ μάτια μου ψηλά καί διέκρινα κάτι πού ἐκινεῖτο μέσα στά φύλλα. Φυσούσε δυνατὸς ἀνεμῶς... Κύνταξα καλύτερα καί τὸν εἶδα—Θεέ μου !—κρημασμένον ἀπὸ ἕνα κλαδί... Ἦταν νεκρὸς !... Ἐλιποθύμησα καί ἔπεσα κάτω. Σὲ λίγο συνήθη κ' ἔτρεξα στὸν πύργο. Ἐνομιζα πῶς ὅλα αὐτὰ ἦσαν ἕνα κακὸ ὄνειρο. Εἰδοποίησα ἀμέσως τὴ μητέρα μου καί τὴ μητέρα του καί ξανασοριάζστηκα κάτω λιποθύμη !...
 Ὅταν ἦρθα στὸν ἑαυτὸ μου δὲν εἶχα τὴ δύναμη νὰ δῶ τὸ πτόμα του. Ἐζήτησα μόνο μιά τούφερα ἀπὸ τὰ ὀδύξανθα μαλλιάτα μου. Εἶνε... εἶνε... αὐτὸ ἐδῶ τὸ δαχτυλίδι...
 Καί ἡ γεροντοκόρη μὰς εἶδετε λιπυμένη τὸ δαχτυλίδι πού φοροῦσε στὸ χεῖρ τῆς, λέγοντας θλιμμένα :
 — Ὑστερα ἀπὸ αὐτὸ ποῖγνε ἐξ αἰτίας μου δειλῦσα τὸν ἀρραβῶνα μου. Κ' ἔμενα γιὰ πάντα τὴ χήρα... ἐνὸς παιδιοῦ δεκαετασσάρων μόλις χρονῶν !...

ANTER TEIE

ΜΟΙΡΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Ὁ Πεδιχμένος νέος

— Μαννούλα μου ἴσον μ' ἀγαπᾶς, κ' ἔχεις καὺμὸ γιὰ μένα, ἔλα μάννα σ' τὸ μνημα μου καί σ' τὸ νεκροταφεῖο μου, καί σκάψε μὲ τὰ νύχια σου καί μὲ τὰ δύο σου χέρια. Χώρια ρίξε τὸ χῶμα μου, χώρια τὸ σκέπασμά μου. Κι' ἂν εἶμαι ροῖδο κόκκινο, σκύψε καί φίλησέ με. Κι' ἂν εἶμαι μαῦρος κ' ἄσχημος γύρισε σκέπασέ με».

Τὸ ρήμαγμα τοῦ σπιτιοῦ

«Εἶχα μηλιά σ'τὴν πόρτα μου, καί δέντρο σ'τὴν αὐλὴ μου. Καί τέντα κατακόκκινη τὸ σπίτι σκεπασμένο, καί κυπαρίσσι δλόχρσο κ' ἦμον ἀκουμπισμένη. Εἶχα κ' ἄσημοκάντηλο σ' τὸ σπίτι κρημασμένο. Τώρα ἡ μηλιά μαράθηκε, τὸ δέντρο ἔερριζώθηκε, καί ἡ τέντα ἡ κατακόκκινη κ' ἐκείνη μαῦρ' ἐγίνη, τὸ κυπαρίσσι τὸ χρυσοῦ ἔπεσε κ' ἐστακίσθη, τ' ἄσημοκάντηλ' ἔσβυσε τὸ σπίτι δὲ φωτᾶει».

Ὁ Λεβέντης κ' ὁ Χάρος

— Λεβέντης ἔρροβόλαγεν ἀπὸ ἡψηλὴ ραχοῦλα, μὰ εἶχε τὸ φέσι του στεβαῖα καί τὰ μαλλιά του δίπλα, φέριε καί τὸ τουφέκι του σ' τὴν πλάτη περασμένο, καί τὸ μουστάκι στρίβοντας ἴσον παλληκάρι πού ἦταν. Κι' ὁ χάρος τὸν ἀπάντησε στέκταει καί τοῦ λέει.
 — Λεβέντη ποῦθεν ἔρχεσαι, λεβέντη πού πηγαίνεις ;
 — Ἀπὸ τὸ σπίτι μ' ἔρχομαι σ' τὴν ἀδερφή μου πῶω. Κι' ἀπ' τὰ μαλλιά τὸν ἔπιασε, τ' ἄβα μ'προστά τὸ λέει.
 — Ἀσέ με χάρε ἀπ' τὰ μαλλιά καί πάσε μ' ἀπ' τὸ χεῖρ.
 — Καί τ' πές μου πού εἶν τὸ σπίτι σου, κ' ἐγὼ πηγαίν' ἀτός μου».

Τ' ἄσημι

«Πού πᾶς ἄσημι νὰ κερνητῆς μάλαμα νὰ σκουριάσης ;
 Πού πᾶς ἄσημομάχηρο, τὸ χῶμα νὰ σὲ φάη ;
 — Πάω σ'τῆς Ἄρνης τὰ βουνά, σ'τῆς ἄρνεσιᾶς τοὺς κάμπους. Π' ἄρνεῖται ἡ μάνα τὸ παιδί καί τὸ παιδί τὴ μάνα. Π' ἄρνεῖται καί τ' ἀνεργόνα τὰ πολυαγαπημένα».

Ἡ Μάννα τοῦ Χάρου

— Ἀφουγκραστῆ ἀρχόντισσε νὰ εἰπῶ νὰ μοιρολόγι, μηδ' ἀπὸ χήραις τ' ἀκουσα μηδ' ἀπὸ παντρεμέναις. Τοῦ Χάρου ἡ μάνα τὸ λέγε, τὸ σοῦργε μοιρολόγι.
 — Ὅπ' χεῖ γνιὸς μὴ χαιρεταί, γαμπροῦς μὴ καμορώνη ;
 — Κι' ὅποια εἶνε καί καλόπαντην καμάρει νὰ μὴ σοῦρη.
 — Γιατ' ἔχω γνιὸ πηματευη, γιατί' ἔχω γνιὸ κορσάση.
 — Νήγια σὲ νύχτα περβατεί, καί κονταγιη κορσεῖτε.
 — Πάρινε μαννάδων τὰ παιδιὰ, τῶν ἀδερφῶν τ' ἀδερφια,
 — Χορῖζει καί τ' ἀντροῖγνα τὰ πολυαγαπημένα,
 — Που δὲν τὰ ξεχορῖζανε οἱ γιόργιοι νὰ τὰ μαγαζιά,
 — Κι' ὁ Χάρος τὰ ξεχώρισε μ' ἕνα γυαλί φαρμάει.

(Ἐκ τῆς Συλλογῆς τοῦ Π. Παπαζαφειροπούλου—Πάτρις 1387).

ΡΟΔΟΠΙΕΤΑΛΑ

Ὁ ὕπνος κάμνει μὲ τὸ παραπάνο ἐκεῖνο πού ἐφανιάσθη ὁ Βύθων, ὅστις ἤθελε νὰ φίλησῃ εἰς ἕν χεῖλος ὅλας τὰς γυναῖκας. Τὸς φιλεῖ ὅλας μίαν πρὸς μίαν !...

Εἶνε ὅμως βαρὺ τὸ φίλημα τοῦ ὕπνου. Νομίζεις ὅτι στραγγίξει ἐκ τῶν παρειῶν τὴν δρόσον καί τὸ πρωτὸ αἶ καλλοναὶ παρουσιάζονται ὄλαι... στραγγισμένα !... **Βλάσιος Γαβριηλίδης**